

ÎNCHEIERE

29 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic

Boris Talpă

examinând cererea de accelerare a procedurii de examinare a admisibilității cererii de recurs, depusă de către avocatul Ana Beriozchin, în interesele Veronicăi Valuța,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veronica Valuța împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t:

La 13 septembrie 2021, Veronica Valuța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Veronica Valuța. S-a constatat încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile intentată împotriva lui Ion Vacarciuc, Valentinei Vacarciuc, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, Oficiul cadastral teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” privind înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului, demolarea construcțiilor neautorizate și încasarea cheltuielilor de judecată, depusă la 29 octombrie 2010. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Veronicăi Valuța prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond, la 29 decembrie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 01 martie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Inițial, cauza civilă, potrivit fișei de repartizare, la 05 aprilie 2023, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor – Galina Stratulat, care face parte din Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, constituit din judecătorii: Maria Ghervas (președinte), Galina Stratulat și Mariana Pitic (judecători).

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 26/2 din 14 februarie 2023, s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Galina Stratulat și s-a eliberat din funcția de judecător, din data de 31 martie 2023.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 cu privire la transferul temporar în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție s-a dispus de a transfera temporar, începând cu data de 10 mai 2023, în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție, Viorica Puica.

Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, la 26 mai 2023, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veronica Valuța împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, s-a repartizat, în mod automat-aleatoriu judecătorului Viorica Puica. (f.d. 12, vol. III)

Conform disponibilității agendei judecătorului-raportor, ședința de judecată pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost fixată pentru data de 16 august 2023.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 77/3 din 23 februarie 2023, hotărârilor Consiliului Institutului Național al Justiției nr. 3/1 din 21 februarie 2023 și nr. 9/1 din 31 iulie 2023, s-a autorizat delegarea judecătorului Viorica Puica pentru participarea în calitate de membru în Comisia pentru examenul persoanelor care candidează în temeiul vechimii în muncă pentru perioada 15 august 2023-18 august 2023.

Având în vedere și numărul de dosare în procedura judecătorului-raportor, complexitatea acestora, se necesită studierea suplimentară a materialelor cauzei s-a dispus amânarea examinării admisibilității recursului declarat de către Ministerul Justiției împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, pentru 20 septembrie 2023.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 369/21 din 05 septembrie 2023, modificată prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 376/22 din 12 septembrie 2023, judecătorul Viorica Puica a fost delegată pentru participare la Conferința internațională a judecătorilor privind accesul la justiția de mediu, în perioada 13-17 septembrie 2023 în Republica Kîrgîză.

Astfel, examinării admisibilității recursului declarat de către Ministerul Justiției

împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost amânată pentru 13 decembrie 2023.

La 22 septembrie 2023, avocatul Ana Beriozchin, în interesele Veronicăi Valuța, a depus cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs, invocând că potrivit art. 4 alin. (4) din Legea nr. 87/2011 cererea de chemare în judecată se examinează în instanța de judecată sesizată în cel mult trei luni de la depunerea sa. Acest termen este aplicabil tuturor instanțelor din Republica Moldova.

Consideră că, speța dedusă judecării este constatarea încălcării acestui drept într-o altă cauză. Respectiv termenul de 10 luni privind examinarea admisibilității recursului într-o cauză privind încălcarea dreptului la un proces echitabil este unul nerezonabil și excesiv.

Examinând cererea cu privire la accelerare a procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs, în raport cu materialele cauzei și cadrul legal aplicabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 192 alin. (1) din Codul de procedură civilă cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

În conformitate cu prevederile art. 192 alin. (1¹) și (1²) din Codul de procedură civilă, în situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

Instanța decide asupra cererii de la alin. (1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Iar, potrivit alin. (2) al art. 192 din Codul de procedură civilă, cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, a hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se judecă de urgență și în mod prioritar.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la data de 05 aprilie 2023, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Valuța împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, a fost repartizată judecătorului raportor – Galina Stratulat, care face parte din Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție, constituit din judecătorii: Maria Ghervas (președinte), Galina Stratulat și Mariana Pitic (judecători).

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 26/2 din 14 februarie 2023 s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Galina Stratulat și s-a eliberat din funcția de judecător, din data de 31 martie 2023.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 cu privire la transferul temporar în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție s-a dispus de a transfera temporar, începând cu data de 10 mai 2023, în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție, Viorica Puica.

La 26 mai 2023, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veronica Valuța împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, s-a repartizat, în mod automat-aleatoriu judecătorului Viorica Puica, prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarului.

Pentru data de 16 august 2023 a fost fixată ședința pentru examinarea admisibilității recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, fiind amânată pentru data de 20 septembrie 2023, în legătură cu necesitatea studierii suplimentare a materialelor cauzei.

Potrivit informației de pe site-ul Curții Supreme de Justiție, www.csj.md, compartimentul agenda ședințelor de judecată, pentru data de 13 decembrie 2023, ora 09:00, a fost fixată ședința de judecată privind examinarea admisibilității recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Raportând circumstanțele constatate la cadrul legal citat supra, Completul de judecată conchide că la caz, ședința pentru examinarea admisibilității recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost stabilită în cel mai proxim termen, ținând cont de sarcina de lucru și agenda judecătorilor care fac parte din Completul de judecată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține din jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului - obligația pozitivă a instanțelor judecătorești de a întreprinde toate măsurile adecvate pentru ca procesul civil să se desfășoare în cadrul termenului rezonabil impus de dispozițiile art. 6 paragraful 1 din CEDO, obligație realizată, la caz.

Dat fiind cele relatate, și având în vedere faptul că, în speță nu există pericol de încălcare a termenului rezonabil de judecare a cauzei în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de avocatul Ana Beriozchin, în interesele Veronicăi Valuța, privind accelerarea procedurii de examinare a cauzei în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 192, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge cererea de accelerare a procedurii de examinare a cererii de recurs, depusă de către avocatul Ana Beriozchin, în interesele Veronicăi Valuța, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Valuța

împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Boris Talpă